

між собою, оптимізація державної економічної політики, в тому числі в сфері ДПП, дозволяють підвищити ефективність діяльності підприємств, їхню стійкість проти різних негативних чинників, а реалізація підприємствами своїх суспільних функцій поліпшує якість життя громадян, сприяє соціальній та політичній стабільності в країні.

Список посилань на джерела

1. Данилейчук Р. Б. Використання програм державно-приватного партнерства в сфері енергозбереження та розвитку інфраструктури паливно-енергетичного комплексу / Р. Б. Данилейчук // Економічний форум : наук. журн. / Луц. нац. техн. ун-т. – Луцьк: Вид. від. ЛНТУ, 2016. – № 2. – С. 46-51.
2. Король В. С. Формування та розвиток інфраструктури малого бізнесу на регіональному рівні (на прикладі Івано-Франківської області) [Текст] : монографія / В. С. Король, Р. Б. Данилейчук. – Івано-Франківськ, Луцьк: ВІЕМ, 2011. – 168 с.
3. Мацьків Р. Т. Соціальне інвестування на підприємствах нафтогазового комплексу [Електронний ресурс] / Р. Т. Мацьків // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. № 4. – С. 482-485. – Режим доступу: <http://www.global-national.in.ua/archive/4-2015/102.pdf>.

УДК 33+316.46

*Д. І. Дзвінчук, д.філос.н., професор
В. П. Петренко, д.е.н., професор
М. О. Лютий, магістр*

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ЩОДО ПРОЯВІВ ЕФЕКТУ ДАНИНГГА-КРЮГЕРА В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОЮ ДЕРЖАВОЮ ЯК ОБГРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ УДОСКОНАЛЕННЯ МОДЕЛІ ЛІДЕРСТВА

Попит на кваліфікованих, результативних і ефективних управлінців у всіх без виключення сферах людської активності в Україні невпинно зростає не дивлячись на чисельні заяви багатьох "експертів" про перевиробництво менеджерів, економістів, правників і т. п. Однак, при цьому "перевиробництві" багатьма авторами фіксується наявність гострого дефіциту управлінців в різних сферах життєдіяльності соціуму [для прикладу, 1; 2], незаперечних потреб у навчанні керівників [3], проблем з їх якісним складом [4, 5, 6], наявність фактів "невитребуваності" власних "професіоналів та інтелектуалів" [7, 8], дії "потужних механізмів негативної селекції" [9].

На нашу думку, поясненням цієї ситуації може служити факт масштабного прояву в Україні відомого ефекту Даннінга-Крюгера [10] – психологічного парадоксу, який полягає в тому, що менш компетентні люди вважають себе професіоналами, а більш компетентні – сумніваються як у собі, так і у своїх здібностях. В результаті, люди з низьким рівнем кваліфікації, які страждають

на уявну зверхність стосовно інших, вважаючи свої здібності вищими за пересічні, роблять помилкові висновки, приймають і реалізують неефективні управлінські рішення та отримують негативні результати, не усвідомлюючи їх як наслідку низької кваліфікації. Таким чином, некомпетентні люди, вважаючи себе фахівцями і не переймаючись можливими наслідками, виходять на управлінські топ-позиції, а інтелектуальні професіонали, страждаючи від заниженої самооцінки, не можуть принести соціуму так необхідну йому користь належного управління.

Якщо в країнах з еволюційним чином сформованою ліберальною економікою та добросовісною конкуренцією кваліфіковані і досвідчені кадри завдяки їй проходять селекцію соціальними фільтрами і ліфтами, то в сучасних українських реаліях (знайомство, кумівство, блат, хабарництво, клановість, корупція тощо) ефект Данінга-Крюгера спричиняє значно тяжчі економічні, соціальні, політичні і культурні наслідки в результаті процвітання непрофесіоналізму і некомпетентності керівників.

Авторами на основі припущення, що важливим інструментом відсіву "жертв" ефекту Данінга-Крюгера від управлінських посад може стати комплексна діагностика претендентів на предмет їх поведінкових преференцій у стосунках з іншими людьми (тест Томаса-Кілмана) та наявності схильності до лідерства (тест LSA П. Костенбаума), запропонована оригінальна модель 3S-лідера [11], одночасно орієнтована на інтелектуальні критерії як керівника, так і групи його підлеглих, яка потенційно здатна обмежити можливість стати управлінцем особам з відсутнім потенціалом інтелектуального лідерства.

Список посилань на джерела

1. Крамар О. Як подолати дефіцит якісних кадрів у державному секторі. У пошуку нових людей / О. Крамар // [Електронний ресурс]. Тиждень.ua. – Режим доступу : <http://tyzhden.ua/Politics/126011>.
2. ІТ-галузі України сьогодні потрібно 3 тисячі бізнес-управлінців / Електронний ресурс]. Державна служба зайнятості. – Режим доступу : http://mail1.dcz.gov.ua/control/uk/publish/article;jsessionid=7BB17C0138CA86753A4E4731F2E2B9D5?art_id=269981&cat_id=4713800.
3. Мокроговарова Т. Управленцев, нуждающихся в обучении, намного больше, чем институтов, которые могут их обучать / [Електронний ресурс]. ДИАЛОГ.Уа. – Режим доступу : <http://dialogs.org.ua/ru/dialog/page144-2215.html>.
4. Толкованов В. Чого не розуміють, тим не володіють / В. Толкованов, А. Гук // [Електронний ресурс]. innovations.com.ua. – Режим доступу : <http://www.viche.info/journal/347/>.
5. Ткаченко М. Мы называем управлением то, что управлением не является / М. Ткаченко // [Електронний ресурс]. ДИАЛОГ.уа. – Режим доступу : <http://dialogs.org.ua/ru/dialog/page144-2209.html>.
6. Кириченко І. Депрофесіоналізація громадян – майбутнє країни? / І. Кириченко // [Електронний ресурс]. "Дзеркало тижня. Україна". – Режим доступу : http://gazeta.dt.ua/SOCIETY/deprofesionalizatsiya_gromadyan_maybutne_krayini.html.

7. Никитин В. В Украине профессионалы и интеллектуалы просто не востребованы / В. Никитин // [Електронний ресурс]. ДИАЛОГ.ua. – Режим доступу : <http://dialogs.org.ua/ru/dialog/page144-2204.html>.

8. Никитин В. Украина это страна, в которой существует общее негативное отношение к интеллекту / В. Никитин // [Електронний ресурс]. ДИАЛОГ.ua. – Режим доступу : <http://dialogs.org.ua/ru/dialog/page126-1856.html>.

9. Стріха М. У державі сьогодні діють потужні механізми "негативної селекції" / М. Стріха // [Електронний ресурс] ДИАЛОГ.ua. – Режим доступу : [Електронний ресурс]. ДИАЛОГ.Ua. – Режим доступу : <http://dialogs.org.ua/ru/dialog/page144-2206.html>.

10. Kruger, Justin; Dunning, David Journal of Personality and Social Psychology, Vol 77(6), Dec 1999, 1121-1134. <http://dx.doi.org/10.1037/0022-3514.77.6.1121>.

11. Дзвінчук Д. І. Економіка знань і необхідні зміни в моделях лідерства / Д. І. Дзвінчук, М. О. Лютий, В. П. Петренко // Зб. наук. праць "Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії". – 2016. – Вип. 64. – С. 44–60.

УДК 005:3321.142.6

*Д. М. Котенок, к.е.н., доцент
ДВНЗ "Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана"*

ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВЕЛИКОГО МІСТА

Результатом нераціональної взаємодії господарської діяльності людини і навколишнього середовища стали значні зміни антропогенного походження. Вони призводять до перевищення екологічних можливостей території та здатності природи до самовідновлення. Нові явища зумовили виникнення принципово нових проблем як в сфері управління економікою, так і в управлінні природно-ресурсним потенціалом. Одним з ключових напрямків їх розв'язання стає формування якісно нових науково-методичних підходів до оцінювання антропогенного впливу економічної діяльності на асиміляційний потенціал територій та врахування результатів в обґрунтуванні доцільності стратегічних рішень.

Незважаючи на спроби переорієнтації механізмів управління розвитку національних соціально-економічних систем у русло забезпечення сталого розвитку, залишається незмінним "статус" економічних показників як ключових параметрів, які визначають рівень соціально-економічного розвитку країни, її економічний потенціал і загальну ідеологію національного природокористування залишаються економічні показники.

В сучасній теорії статистики та практиці статистичного обліку ти аналізу використовуються розробки з оцінки екологічно скорегованих або так званих "зелених" показників. Ці методики були розроблені й апробовані на практиці ще в середині 80-х років минулого століття та нині імplementовані у